

Bendrasis Teismas nustato savo naujas procesines normas

2015 m. liepos 1 d. įsigalios naujasis Procedūros reglamentas ir nauji taikymo dokumentai¹, skirti proceso Bendrajame Teisme eigai pagerinti

Naujasis Procedūros reglamentas

[Naujasis Bendrojo Teismo procedūros reglamentas²](#), kuris yra 2012 m. pradėtų darbų rezultatas, pakeis 1991 m. Procedūros reglamentą. Bėgant laikui pastarasis reglamentas buvo daug kartų iš dalies keistas siekiant procesines normas priderinti prie poreikių ir pokyčių ir, atsižvelgiant į juos, jas patobulinti. Kadangi toks dalinio pakeitimo metodas pasiekė savo ribas, iškilo esminės reformos būtinybė, suteikusi galimybę pertvarkyti pirminį tekstą ir įtraukti naujas nuostatas. Tai buvo daroma įgyvendinant kelis tikslus.

Procesinės normos buvo pritaikytos prie šiuo metu Bendrajam Teismui teikiamų nagrinėti ginčų, aiškiai atskiriant tris pagrindines pareiškimų kategorijas, iš kurių kiekviena turi jai būdingų savybių, būtent:

- tiesioginius ieškinius, kuriuos nagrinėjant susiduriama su ypač daug atskirųjų procesinių klausimų, prašymų įstoti į bylą ir prašymų užtikrinti konfidencialumą;
- ieškinius intelektinės nuosavybės srityje;
- apeliacinius skundus dėl Tarnautojų teismo sprendimų ar nutarčių.

Jau daug metų dedamos pastangos siekiant pagerinti teismo efektyvumą buvo toliau tęsiamos ir su procesu susijusioje srityje siekiant **sustiprinti galimybes išnagrinėti bylas per protingą terminą ir laikantis teisingo proceso reikalavimų** pagal iš Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos kylančius reikalavimus³. Šiuo atžvilgiu pirmiausia reikia paminėti tai, kad:

- nuostatas dėl vieno teisėjo numatyta taikyti ir intelektinės nuosavybės bylose;
- nustatytos paprastesnės proceso kalbos nustatymo ir rašytinės proceso eigos (numatant vieną pasikeitimą pareiškimais) taisyklės intelektinės nuosavybės bylose;
- nustatyta paprastesnė įstojimo į bylą tvarka (numatyta, kad įstoti į bylą nebebus leidžiama tuo atveju, kai prašymas pateikiamas pasibaigus procesiniam šešių savaičių terminui, skaičiuojamam nuo pranešimo apie ieškinio pateikimą paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (ESOL) dienos);
- Bendrajam Teismui suteikta galimybė nagrinėjant tiesioginius ieškinius priimti sprendimą nerengiant žodinės proceso dalies, jeigu nė viena iš pagrindinių šalių neprašo surengti teismo posėdžio;
- Bendrajam Teismui suteikta galimybė nagrinėjant apeliacinius skundus priimti sprendimą nerengiant žodinės proceso dalies, net jeigu šalis pateikia prašymą ją surengti;

¹ Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktinės vykdymo nuostatos, nemokamos teisinės pagalbos anketa ir kelios atmintinės.

² Gavus Teisingumo Teismo nuomonę, kuria pritarta Procedūros reglamento projektui, pastarasis 2014 m. kovo 14 d. buvo perduotas Tarybai, kaip tai numatyta SESV 254 straipsnio penktoje pastraipoje. 2015 m. vasario 10 d. Procedūros reglamentą patvirtinus Tarybai, Bendrasis Teismas jį priėmė 2015 m. kovo 4 d. ir 2015 m. balandžio 23 d. jis buvo paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* (OL L 105, p. 1).

³ Chartijos 47 straipsnis.

- patikslintos įstojusioms į bylą šalims suteikiamos teisės;
- kolegijų pirmininkams perduota anksčiau kolegijų turėta kompetencija priimti tam tikrus sprendimus ir nustatyta paprastesnė tam tikrų sprendimų forma bei numatyti nauji atvejai, kai nebebus sprendžiama nutartimi (pvz., bylos nagrinėjimo sustabdymo ir bylų sujungimo atvejais);
- nurodyta, kad Bendrasis Teismas kuo greičiau priima sprendimą dėl nepriimtinumų ar kompetencijos nebuvimo grindžiamo prieštaravimo, prašymo pripažinti, kad nėra pagrindo priimti sprendimą, ar dėl bet kokio kito atskirojo klausimo, taip pat dėl prašymo įstoti į bylą ar prašymo užtikrinti konfidencialumą ginčijimo.

Taip pat buvo siekiama užtikrinti **Europos Sąjungos teismuose nagrinėjamiems ginčams taikomų procesinių normų darną**. Šiuo tikslu ypač vadovautasi 2012 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusiu Teisingumo Teismo procedūros reglamentu, tačiau atsižvelgta ir į savitą fizinio asmens, juridinio asmens ar valstybės narės Sąjungos institucijai pareiškiamų tiesioginių ieškinių pobūdį.

Teismas galės taikyti normas, kurios suteiks jam galimybę **nustatyti, jo nuomone, tinkamiausią organizavimo būdą, atsižvelgiant, be kita ko, į jų sudarančių teisėjų skaičių** ir į normas, kurios skirtos iš dalies pakeisto Statuto nuostatomis, kuriomis įsteigiama **Bendrojo Teismo pirmininko pavaduotojo pareigybė**, veiksmingai įgyvendinti.

Rasti sprendimai, skirti išspręsti procesinius klausimus, kurie iki šiol nebuvo išspręsti procesinėmis normomis, visų pirma: nustatytos sąlygos, kuriomis byla gali būti paskirta kitos sudėties teismui, numatyta galimybė patikslinti ieškinyje nurodytus reikalavimus vykstant bylos nagrinėjimui ir numatyti veiksmai, kurių turi būti imtasi po to, kai vykdant Bendrojo Teismo paskirtą pasirengimo nagrinėti bylą priemonę pateikiamas konkretus dokumentas. Taip pat nustatytos konkrečios naujos procesinės nuostatos, kad būtų reglamentuota konfidencialios informacijos arba įrodymų, susijusių su Sąjungos arba jos valstybių narių saugumu arba jų tarptautiniais santykiais, tvarkymo procedūra, ir nuo rungimosi principo leidžiančios nukrypti nuostatos, kurias tokia procedūra gali pateisinti. Vis dėlto ši Procedūros reglamento 105 straipsnyje numatyta tvarka bus pradėta taikyti tik paskelbus Bendrojo Teismo sprendimą, nustatantį tokių duomenų apsaugai užtikrinti skirtas saugumo taisykles.

Kai kurios nuostatos taip pat buvo patobulintos: panaikintas privatinės teisės reglamentuojamam juridiniam asmeniui atstovaujančiam advokatui keltas formalus reikalavimas įrodyti, kad šiuo tikslu įgaliojimą jam davė tokia teisė turintis asmuo, atsisakyta galimybės pateikti procesinius dokumentus elektroniniu paštu (siekiant išvengti tam tikrų sunkumų, su kuriais nuolat susiduriama, ir skatinti naudotis taikomąja programa *e-Curia*).

Galiausiai, formaliu požiūriu **reglamentas tapo lengviau skaitomas**, nes pateiktos pagrindinių vartojamų sąvokų apibrėžtys, pakeista visa šio dokumento struktūra ir kiekvienam straipsniui suteiktas pavadinimas.

Taikymo dokumentai

Taikydamas Procedūros reglamentą Bendrasis Teismas priėmė kelis dokumentus, kurie taip pat įsigalios 2015 m. liepos 1 d.

Pagal naujojo Procedūros reglamento 224 straipsnį, pasikonsultavęs su valstybėmis narėmis, Taryba, Komisija, Parlamentu, VRDT ir CCBE (Europos advokatūrų ir teisininkų draugijų taryba), 2015 m. gegužės 20 d. Bendrasis Teismas priėmė **Bendrojo Teismo procedūros reglamento praktines vykdymo nuostatas**. Šiose nuostatose, kuriomis panaikinami ir pakeičiami 2007 m. liepos 5 d. Nurodymai Teismo kancleriui⁴ ir 2012 m. sausio 24 d. Praktiniai nurodymai šalims

⁴ 2007 m. liepos 5 d. Nurodymai Teismo kancleriui (OL L 232, p. 1), su pakeitimais, padarytais 2010 m. gegužės 17 d. (OL L 170, p. 53) ir 2012 m. sausio 24 d. (OL L 68, p. 20).

Bendrajame Teisme⁵, paaiškinamos, patikslinamos ir papildomos kai kurios Procedūros reglamento nuostatos. Jomis siekiama, be kita ko, suteikti šalims atstovaujantiems asmenims gairių dėl procesinių ir kitų dokumentų įforminimo ir pateikimo ir suteikti jiems galimybę atkreipti dėmesį į informaciją, į kurią turi atsižvelgti teismas. Pažymėtina, kad reikalavimai, susiję su trečiųjų asmenų galimybe susipažinti su bylos medžiaga, su anonimiškumu ir su tam tikrų duomenų neatskleidimu visuomenei, kurie šiuo metu nurodyti Praktiniuose nurodymuose šalims, įtraukti ne į Praktinių vykdymo nuostatų, bet į paties naujojo Procedūros reglamento tekstą. Taip pat daugiau dėmesio skirta pareiškimų apimties ribojimo svarbai ir šiuo tikslu į Procedūros reglamentą įtraukta šiuo metu Praktiniuose nurodymuose šalims įtvirtinta taisyklė. Šios taisyklės taikymo tvarka ir jos pakartotinio nesilaikymo pasekmės nurodytos Praktinėse vykdymo nuostatose.

Procedūros reglamente minima [nemokamos teisinės pagalbos anketa](#) turėjo būti pakeista siekiant įtraukti galimybę teikti nemokamą teisinę pagalbą ir juridiniams asmenims. Be to, formos požiūriu išskirta informacija, turinti padėti asmenims, kuriems neatstovauja advokatas, ją suprasti. Nauja nemokamos teisinės pagalbos anketa, kuri bus paskelbta ESOL ir su kuria galima bus susipažinti Europos Sąjungos Teisingumo Teismo interneto svetainėje, turės būti naudojama nuo 2015 m. liepos 1 d.

Galiausiai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo interneto svetainėje galima susipažinti su **trimis atmintinėmis**, į kurias daroma nuoroda Praktinėse vykdymo nuostatose. Šiuose dokumentuose, skirtuose padėti šalims atstovaujantiems asmenims, pateikiama informacija apie ieškinio ar apeliacinio skundo įforminimą ir pateikimą popierine forma arba per taikomąją programą *e-Curia* ir apie teismo posėdžio eigą.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Kontaktinis asmuo: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

⁵ 2012 m. sausio 24 d. Praktiniai nurodymai šalims Bendrajame Teisme (OL L 68, p. 23).